

Số: 319/2026/QĐST - VDS

*Hà Nội, ngày 26 tháng 3 năm 2026*

**QUYẾT ĐỊNH GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ  
(Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)  
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 – HÀ NỘI**

**Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:**

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Vũ Quang Hậu

*Thư ký phiên họp:* Bà Trần Thị Thu Hằng – Thư ký Tòa án.

*Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 4 - Hà Nội tham gia phiên họp:*

Bà **Bùi Thị Thu H** - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 3 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 4 - Hà Nội mở phiên họp giải quyết việc dân sự thụ lý số **108/2026/TLST-DS**, ngày 12 tháng 01 năm 2026 về việc “Yêu cầu Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số **19/2026/QĐMPH**, ngày 06 tháng 3 năm 2026, giữa:

**\* Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:**

Bà **Nguyễn Thị H1**, sinh ngày **10/09/1957**; CCCD số: 001157020083, Ngày cấp: 16/04/2021, Nơi cấp: Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội; Nơi thường trú: **TDP số C, M, phường T, thành phố Hà Nội**; Nơi cư trú: **TDP số C, M, phường T, thành phố Hà Nội** (Có mặt tại phiên họp).

*Người đại diện theo ủy quyền của bà **Nguyễn Thị H1**:* **Chị Nguyễn Thị Thùy L**, sinh ngày **24/7/1993**; CCCD số: 025193000384; Ngày cấp: 29/4/2021; Nơi cấp: Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội; Nơi thường trú và cư trú: **TDP số C, phường T, thành phố Hà Nội**. (Có mặt tại phiên họp)

**\* Người bị yêu cầu:**

**Anh Nguyễn Khoa N**, sinh ngày **18/01/1982**; CCCD số: 001082046356; Ngày cấp: 24/06/2021, Nơi cấp: Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội; Nơi thường trú: **TDP số C, M, phường T, thành phố Hà Nội**; Nơi cư trú: **TDP số C, M, phường T, thành phố Hà Nội** (Vắng mặt tại phiên họp).

**\* Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:**

- Anh **Nguyễn Khoa H2**, sinh ngày 11/7/1979; CCCD số 001079016158; Ngày cấp: 10/7/2021; Nơi cấp: Cục C về TTXH;

Địa chỉ: TDP C M, phường T, thành phố Hà Nội. (Vắng mặt tại phiên họp)

- Chị **Ngô Thị Thanh Q**, sinh ngày 28/5/1985; CCCD số 001185033907; Ngày cấp: 15/5/2025; Nơi cấp: Bộ C1.

Địa chỉ: Số C ngõ I M, phường T, thành phố Hà Nội. (Có mặt tại phiên họp)

- Anh **Nguyễn Khoa Q1**, sinh ngày 04/11/1989; CCCD số 001089034784; Ngày cấp: 16/4/2021; Nơi cấp: Cục C về TTXH;

Địa chỉ: TDP C M, phường T, thành phố Hà Nội. (Vắng mặt tại phiên họp)

### **NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:**

*Theo đơn yêu cầu và lời khai của bà **Nguyễn Thị H1** có nội dung sau:* Bà **Nguyễn Thị H1** và ông **Nguyễn Khoa T** (đã chết) có 04 con chung là anh **Nguyễn Khoa H2**, sinh ngày 11/7/1979 (Nam); anh **Nguyễn Khoa N**, sinh ngày 18/01/1982 (Nam); chị **Ngô Thị Thanh Q**, sinh ngày 28/5/1985 (Nữ) và anh **Nguyễn Khoa Q1**, sinh ngày 04/11/1989; ngoài ra, ông bà không có con chung, con nuôi nào khác. Gia đình, họ hàng nội ngoại ba đời của gia đình bà **Nguyễn Thị H1** không có ai bị bệnh tâm thần. Trong quá trình mang thai anh **Nguyễn Khoa N**, bà **Nguyễn Thị H1** không thấy có biểu hiện bất bình thường. Tuy nhiên, khi anh học lớp 8 bắt đầu có những biểu hiện bất thường như không muốn đi học, hay cáu gắt, ngồi một góc cào tường, bỏ đi lang thang khiến gia đình phải thường xuyên đi tìm. Từ năm 1996 đến năm 2007 gia đình cho anh tự chữa ở nhà và sinh hoạt tại gia đình. Từ năm 2007 đến nay, anh được điều trị, lấy thuốc định kỳ tại phòng khám chuyên khoa tâm thần **PKĐK C, Trạm y tế phường T**. Hiện tại, tình trạng của anh không giao tiếp được với mọi người, mọi hành vi cử chỉ đều không bình thường, anh hay cáu gắt, nóng giận vô cớ, không tự làm chủ được hành vi của mình. Mọi việc sinh hoạt hàng ngày đều nhờ sự trợ giúp của người thân trong gia đình.

Vậy nên, bà **Nguyễn Thị H1** kính đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 4 – Hà Nội tuyên anh **Nguyễn Khoa N** mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời công nhận bà **Nguyễn Thị H1** có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đương nhiên theo quy định tại Bộ luật dân sự.

- Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan chị **Ngô Thị Thanh Q**, anh **Nguyễn Khoa Q1** có cùng ý kiến với bà **Nguyễn Thị H1**, đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 4 – Hà Nội tuyên bố anh **Nguyễn Khoa N** mất năng lực hành vi dân sự.

- Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan anh Nguyễn Khoa H2 có ý kiến: Bà Nguyễn Thị H1 và ông Nguyễn Khoa T (đã chết) có 04 con chung là anh Nguyễn Khoa H2, sinh ngày 11/7/1979 (Nam); anh Nguyễn Khoa N, sinh ngày 18/01/1982 (Nam); chị Ngô Thị Thanh Q, sinh ngày 28/5/1985 (Nữ) và anh Nguyễn Khoa Q1, sinh ngày 04/11/1989, ngoài ra ông bà không có con chung, con nuôi nào khác. Anh Nguyễn Khoa N bị bệnh tâm thần lâu rồi, đã được bệnh viện xác nhận vì được hưởng chế độ hàng tháng, trợ cấp hàng tháng. Anh muốn nuôi anh Nguyễn Khoa N cho bà H1 đỡ vất vả. Nay bà Nguyễn Thị H1 làm đơn yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Khoa N mất năng lực hành vi dân sự, anh đề nghị Tòa án không triệu tập anh lên Tòa làm việc, lên tham gia phiên họp vì lý do anh bận đi làm và đề nghị cho anh được vắng mặt trong quá trình giải quyết vụ việc.

*Tại phiên họp:*

- Người yêu cầu là bà Nguyễn Thị H1 và Người đại diện theo ủy quyền cho bà Nguyễn Thị H1 là chị Nguyễn Thị Thùy L tham gia phiên họp và vẫn giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 4 – Hà Nội tuyên bố anh Nguyễn Khoa N mất năng lực hành vi dân sự. Bà Nguyễn Thị H1 có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đương nhiên theo quy định tại Bộ luật dân sự.

- Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan anh Nguyễn Khoa Q1 có đơn xin vắng mặt tại phiên họp và giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 4 – Hà Nội tuyên bố anh Nguyễn Khoa N bị mất năng lực hành vi dân sự; Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan chị Ngô Thị Thanh Q có mặt tại phiên họp và giữ nguyên ý kiến, đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 4 – Hà Nội tuyên bố anh Nguyễn Khoa N bị mất năng lực hành vi dân sự.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 4 - Hà Nội phát biểu: Thẩm phán đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Các đương sự đã chấp hành đúng quy định của pháp luật. Yêu cầu của bà Nguyễn Thị H1 là đúng quy định của pháp luật. Vì vậy, đề nghị Tòa án căn cứ vào Điều 22, Điều 53 Bộ luật dân sự; Điều 370, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị H1 tuyên bố anh Nguyễn Khoa N bị mất năng lực hành vi dân sự. Bà Nguyễn Thị H1 có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đương nhiên theo quy định tại Bộ luật dân sự.

Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị H1 không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự vì là người cao tuổi, thuộc trường hợp được miễn lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

**NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 4 - Hà Nội nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Khoa N là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự có nơi thường trú và cư trú tại: TDP số C, M, phường T, thành phố Hà Nội. Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 4 - Hà Nội.

[2] Về yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Đề có cơ sở giải quyết yêu cầu của bà Nguyễn Thị H1 đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Khoa N bị mất năng lực hành vi dân sự, Tòa án nhân dân Khu vực 4 – Hà Nội đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 08/QĐ - TCGĐ ngày 15/01/2026 trưng cầu Viện pháp y tâm thần Trung ương B giám định khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Nguyễn Khoa N.

Căn cứ vào Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 83/KL-VPYTW ngày 05/02/2026 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B đã tóm tắt tình trạng bệnh lý của anh Nguyễn Khoa N như sau:

1. Tóm tắt:

- Đối tượng nam, 44 tuổi, là con thứ 2/4 trong gia đình. Tiền sử sản khoa bình thường. Từ khi sinh ra phát triển về tâm thần thể chất bình thường, học vắn 7/12. Hiện tại chưa kết hôn. Tiền sử bệnh tật gia đình: Không ai mắc bệnh tâm thần.

- Trong quá trình sinh sống, đối tượng khỏe mạnh mình thường, học tập giao tiếp tốt với mọi người xung quanh. Đến khi học lớp 8 đối tượng bắt đầu có những biểu hiện bất thường như không muốn đi học, hay cáu gắt, ngồi một góc cào tường, bỏ đi lang thang khiến gia đình phải thường xuyên đi tìm. Từ năm 1996 đến năm 2007 đối tượng được tự điều trị tại nhà. Từ năm 2007 cho đến nay, đối tượng được điều trị, lấy thuốc định kỳ tại phòng khám Đ, Trạm y tế phường Từ Liêm đến nay tình trạng của đối tượng không giao tiếp được với mọi người, mọi hành vi cử chỉ đều không bình thường, hay cáu gắt, nóng giận vô cớ, không tự làm chủ được hành vi của mình. Mọi việc sinh hoạt hàng ngày đều nhờ sự trợ giúp của người thân trong gia đình. Tiền sử bệnh tật gia đình không ai mắc bệnh tâm thần. Đối tượng hiện đang được quản lý và cấp phát thuốc tâm thần tại trạm y tế từ 13/02/2007 đến hiện tại với chẩn đoán: Tâm thần phân liệt. Ngày 25/12/2006 đối tượng được gia đình đưa đến nhập Bệnh Viện tâm thần Hà Nội, ngày 09/02/2007 đối tượng ra viện với chẩn đoán: Tâm thần phân liệt.

- Ngày 29/01/2026, các giám định viên Viện Pháp y tâm thần Trung ương B đến khám giám định cho đối tượng tại TDP số 3, M, phường T, thành phố Hà Nội. Quá trình thăm khám, tiếp xúc thấy: Đối tượng tỉnh, tiếp xúc hạn chế, trang phục lôi thôi, các năng lực định hướng rối loạn, biểu hiện trên lâm sàng chủ yếu bằng các triệu chứng âm tính, trí nhớ: khả năng tiếp thu, lưu trữ, tái hiện thông tin giảm sút, trí tuệ: không có khả năng phân tích đánh giá, chú ý: tập trung giảm, hành vi tác phong rối loạn, dị kỳ khó hiểu, ít tiếp xúc với xung quanh, lười vệ sinh thân thể, mọi sinh hoạt hàng ngày phụ thuộc hoàn toàn vào sự giúp đỡ của người thân.

## 2. Kết luận:

- Kết luận: Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Khoa N bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F20.5, giai đoạn sa sút tâm thần. Hiện nay, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

- Ý kiến khác: Không.

Do vậy yêu cầu của bà Nguyễn Thị H1 về việc đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Khoa N bị mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ pháp luật cần được chấp nhận.

Về cử người giám hộ: Xét ông Nguyễn Khoa T là bố đẻ của anh Nguyễn Khoa N (đã chết). Vì vậy căn cứ vào Bộ luật dân sự thì bà Nguyễn Thị H1 (mẹ của anh N) là người giám hộ đương nhiên.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H1 được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

Vì các lẽ trên,

## QUYẾT ĐỊNH

- Áp dụng Điều 22, Điều 48, 49, 53, 57, 58 Bộ luật Dân sự năm 2015;
- Áp dụng Khoản 1 Điều 27; Điều 35; Điều 149; Điều 150; Điều 371; Điều 372; Điều 376; Điều 377; Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;
- Áp dụng Nghị quyết số 326 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1- Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị H1 đối với anh Nguyễn Khoa N.

2- Tuyên bố Anh Nguyễn Khoa N, sinh ngày 18/01/1982; CCCD số: 001082046356; Ngày cấp: 24/06/2021, Nơi cấp: Cục Cảnh sát quản lý hành chính về

trật tự xã hội; Nơi thường trú: TDP số C, M, phường T, thành phố Hà Nội; Nơi cư trú: TDP số C, M, phường T, thành phố Hà Nội bị mất năng lực hành vi dân sự.

Xác định bà Nguyễn Thị H1 là người giám hộ đương nhiên của anh Nguyễn Khoa N. Bà Nguyễn Thị H1 có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Bộ luật dân sự.

3 - Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H1 là người cao tuổi, thuộc trường hợp được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

4 - Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết, Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

**THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN**

**HỌP**

**Vũ Quang H3**